

Музеј жртава геноцида
Genocide Victims' Museum

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ У 2021. ГОДИНИ

25. фебруар 2022. године
БЕОГРАД

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Музеј жртава геноцида, установа културе чији је оснивач Република Србија, успостављена је 1992. године Законом о оснивању Музеја жртава геноцида.

Музеј жртава геноцида је референтна установа културе од националног значаја.

У питању је институција јединствена, не само на подручју Републике Србије, већ и читаве југоисточне Европе.

Музеј је основала Народна скупштина Републике Србије 1992. године ради трајног сећања на жртве геноцида почињеног над Србима, прикупљања, обраде и коришћења података о њима и остваривању обавеза из Међународне конвенције о спречавању и кажњавању злочина геноцида. Музеј се, истовремено, бави и прикупљањем, обрадом и коришћењем података о Холокаусту и Самударипену.

Музеј прикупља, обрађује и чува: податке о појединачним и групним жртвама злочина геноцида и другим геноцидним чињеницама; грађу о злочину геноцида, службена документа, спискове, сведочења, музејске експонате, фотографије, филмове, видео и тонске снимке, књиге, медицинску и другу документацију и др.; податке од значаја за утврђивање организатора, извршилаца злочина, наредбодаваца и саучесника одговорних за учињене злочине геноцида; податке о спасиоцима жртава геноцида; утврђује и ради на обележавању места страдања (логора, јама, стратишта жртава); обезбеђује коришћење културно-историјске грађе и сазнања којим располаже у културне, образовне, васпитне, информативне и друге сврхе путем излагања ове грађе у оквиру сталних и повремених изложби, публикавања и на други начин доступним јавности; сарађује са сродним институцијама у земљи и иностранству.

Документација која се налази у Музејској садржајем односи се поред злочина геноцида и на ратне злочине, етничка чишћења, стратишта, јаме, логоре, затворе, принудна расељавања, покрштавања, узимање талаца, принудни рад, пљачку и уништавање имовине, културно-историјских и верских споменика, употребу недозвољених средстава у борби.

Музеј као најзначајније датуме обележава 22. април и 21. октобар, који су и државни празници у Републици Србији, и који имају велики значај у култури сећања на жртве у Другом светском рату.

Национални дан сећања Републике Србије на жртве геноцида почињеног над Србима, као и на жртве Холокауста и Самударипена утврђен је још 1992. године Чланом 2. Закона о оснивању Музеја жртава геноцида. Тиме је Република Србија постала прва земља у свету која је, знатно пре Резолуције Генералне скупштине Уједињених нација која је 2005. године усвојила резолуцију о успостављању Дана сећања на жртве Холокауста, установила свој национални дан сећања.

Законом о изменама и допунама закона о државним и другим празницима у Републици Србији 22. април истовремено је утврђен и као државни празник.

Систем концентрационих и логора смрти НДХ у Јасеновцу постојао је од августа 1941. до 22. априла 1945. Године и представљао највећи логор и стратиште на простору окупиране Југославије у Другом светском рату.

Истим Законом о изменама и допунама закона о државним и другим празницима у Републици Србији установљен је као државни празник и Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату, у знак сећања на ратни злочин масовног стрељања – одмазде цивилног становништва Крагујевца и околине које су извршиле немачке окупационе снаге 21. октобра 1941. године.

Усвајањем Закона о музејској делатности у октобру 2021. године, Музеј је постао матични музеј у Републици Србији за неговање културе сећања на жртве геноцида и Холокауста.

Музеј има више од 15 личних фондова са 52 000 докумената и 40 000 скениране документарне грађе. Музеј располаже и са више од 230 архивских кутија са 200 000 докумената из периода Другог светског рата и ратова за југословенско наслеђе (1991-1999), збирком документарних фотографија са више од 20 000 фотографија, збирком дигиталне архивске грађе (са око 1.500 000 јединица), збирком видео и аудио записа са више од 200 сати материјала (400 CD/DVD).

Музеј има значајне збирке уметничких дела, предмета и оружја.

Музеј поседује оригинална документа и предмете логораша из логора у НДХ.

Део музејских збирки је у континуираном процесу и дигитализације и обраде.

Музеј је до сада објавио више од 180 књига, реализовао више од 30 изложби које су представљене у Републици Србији и региону, на просторима некадашње Југославије. Неке од изложби Музеја представљене су у Италији и Великој Британији.

Музеј је реализовао неколико пројеката чији су резултат били документарни и документарно-играни филмови о логорима у Јасеновцу, на Старом Сајмишту, о стрељању у Крагујевцу октобра 1941. године...

Музеј има дугогодишњу плодотворну сарадњу са референтним националним установама у области културе, просвете, науке и уметности у Републици Србији и иностранству, као и са Српском православном црквом.

Посебну пажњу стручњаци Музеја посвећују реализацији бројних програма у области научно-истраживачког рада, културе, просвете, уметности, издаваштва и информисања на целокупном подручју Републике Србије, као и у иностранству.

Музеј има специјализовану библиотеку са безмало 10.000 наслова монографских и серијских публикација.

Музеј се бави научно – истраживачким радом. Стручњаци у Музеју, као и бројни сарадници остварили су највише резултате у науци. Објављују радове у најзначајнијим научним часописима, учествују на домаћим и страним научним скуповима, конференцијима, округлим столовима...

Музеј жртва геноцида располаже базом података жртва Другог светског рата са око 660.000 имена и презимена жртва што се реализује као ревизија Пописа „Жртве рата 1941-1945” из 1964. године. Циљ ове активности је поименично утврђивање жртва Другог светског рата са подручја тада окупираних Краљевине Југославије (1941-1945) и то са пуном идентификацијом, без обзира на националну, верску, етничку, идеолошку и војно–формацијску припадност.

Музеј остварује значајну међународну сарадњу кроз учешће у бројним пројектима и другим активностима.

Музеј је представљен и у бројним медијима (телевизија, радио, штампа, интернет портали). Ова сарадња се остварује кроз гостовања, изјаве, разговоре, интервјуе.

Стручњаци Музеја су често ангажовани као консултанти на реализацији најзначајних пројеката у медијима. Нарочито је значајна сарадња у пројектима Јавног сервиса Радио телевизије Србије.

Музеј је наведене резултате рада, који превазилазе домете малог броја стручњака ангажованих у самој установи, остварио за свега три деценије постојања.

Након многих година безмало потпуног игнорисања и занемаривања, током претходне две године држава је препознала значај Музеја што је видљиво кроз повећање броја стално запослених и стручних сарадника и повећање финансијских средстава за реализацију програма рада и других пројеката Музеја које обавља самостално или у сарадњи са другим институцијама, установама, организацијама и појединцима.

Због постигнутих резултата председник Републике Србије г. Александар Вучић одликовао је 15. фебруара 2022. године Музеј жртава геноцида државном Златном медаљом за заслуге.

*
* *
*

Током 2021. године Музеј је доживео значајну трансформацију.

Влада Републике Србије је, услед стицања законских услова за одлазак у пензију, 12. маја 2021. године разрешила директора проф. др Вељка Ђурића и именовала в.д. директора Дејана Ристића.

Након доношења новог Статута Музеја жртава геноцида спроведен је јавни конкурс за избор директора Музеја жртава геноцида који је окончан решењем Владе Републике Србије од 25. новембра 2021. године о именовању Дејана Ристића за директора ове установе културе у четворогодишњем периоду.

Након обављене примопредаје дужности директора и израде Записника Комисије Управног одбора Музеја жртава геноцида за примопредају дужности директора, настављено је са реализацијом активности дефинисаних Програмом рада Музеја жртава геноцида у 2021. години.

Истовремено, услед потребе да се наведени документ измени у складу са основним задацима и функцијама Музеја, в.д. директора предложио је Управном одбору да кроз више одлука темељно измени до тада важећи Програм рада Музеја жртава геноцида у 2021. години. Те промене имале су за циљ убрзано увођење законитости у оне сегменте рада установе у оквиру којих су уочене одређене неправилности, као и припреме за свеобухватну ревитализацију установе.

На основу пуног сагласја Управе установе, као и целокупног Управног одбора, одлучено је да се приступи организованом отклањању пропуста у дотадашњем раду како би установа у разумном временском периоду била стављена у пуну функцијуса највишим степеном оперативности, а све у складу са прописима.

Одлучено је да се дотадашњи вишегодишњи *пројекат* под називом „Ревизија пописа „Жртве рата 1941-1945.“ постепено врати у оквире законом поверених надлежности установе, као и да се вишегодишњи *пројекти* под називима „Злочини на територији бивше Југославије у 20. и 21. веку“ и „Енциклопедија геноцида у НДХ 1941-1945“ постепено ускладе са законом повереним одговорностима, као и принципима рада и развоја установе у наредном периоду.

Напомињемо да су у потпуности реализоване све предвиђене појединачне истраживачке активности у вези са наведеним затеченим пројектним активностима.

Приступљено је и припремама за израду онлајн претраживе базе података жртава Другог светског рата.

Без одлагања је приступљено доношењу интерних аката неопходних за несметано и законито функционисање установе, као и обављање законом поверених дужности.

Приступљено је и припремама за формирање збирки и фондова Музеја жртава геноцида, као и за обављање ревизије збирки и фондова.

Успостављене су прве организационе јединице унутар Музеја жртава геноцида и то у виду три групе (Група за чување, приступ фондовима, стручну обраду грађеи дигитализацију, Група за научно-истраживачки рад и Група за програме из културе, просвете, уметности и издаваштва).

Посебан акценат стављен је на успостављање трајне међуинституционалне сарадње са водећим установама у области културе, просвете, науке и уметности у Србији, као и са релевантним органима власти.

Осмишљена су три програма стручног усавршавања наставника за потребе конкурисања код Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Реализована је припрема научног часописа Музеја под насловом „Годишњак за истраживање геноцида” за научну категоризацију.

Стручњаци Музеја учествовали су у раду више међународних научних и стручних скупова у земљи и иностранству што је резултирало објављивањем значајног броја научних и стручних радова.

*
* *
*

Поред осталог, реализован је низ састанака и то са:

- председником Републике Србије Александром Вучићем,
- Његовом светости патријархом српским Г. Порфиријем и више архијереја СПЦ,
- председавајућим Председништва Босне и Херцеговине Милорадом Додиком,
- првим потпредседником Владе Републике Србије и министром просвете, науке и технолошког развоја Бранком Ружићем,
- потпредседницом Владе Републике Србије и министарском културе и информисања Мајом Гојковић,
- министарком за рад, запошљавање, борачка и социјална питања проф. др Даријом Кисић Тепавчевић,
- министром спољних послова Николом Селаковићем,
- министарком просвете, науке, културе и спорта у Влади Републике Црне Горе проф. др Весном Братић,
- министарком просвете и културе у Влади Републике Српске Наталијом Тривић,

- директором Републичког секретаријата за вјере Владе Републике Српске Драганом Давидовићем,
- амбасадорима САД, Државе Израел, СР Немачке, Краљевине Белгије у Републици Србији, као и са заменицима шефовима дипломатских мисија држава-чланица Европске уније у Републици Србији и са замеником шефа Мисије ЕУ у Републици Србији,
- директорима више десетина установа културе, просвете, науке и уметности у Републици Србији;

*
* *

Интензивирана је сарадња Музеја са бројним домаћим и иностраним средствима јавног информисања што је резултирало са више од стотину наступа музејских стручњака у медијима.

Дуплиран је број пратилаца ФБ странице Музеја жртава геноцида.

*
* *

Реализован је први документарно-играни филм у продукцији Музеја жртава геноцида („Србија већа од страха : Предавање о тишини професора Павловића’’)

*
* *

Министарству културе и информисања упућена је иницијатива да се Музеју жртава геноцида на старање и управљање повере Италијански, Чехословачки и Турски павиљон у оквиру непокретног културног добра „Логор Гестапоа’’ (Старо Сајмиште) у Београду.

*
* *

Министарству културе и информисања упућена је иницијатива да се Музеју жртава геноцида на старање и управљање повери непокретно културно добро Знаменито место Спомен-парк „Јајинци’’ у Београду.

*
* *

Покренуте су активности на окончању процеса уређења меморијалног комплекса Гробља стрељаних у Краљеву.

*
* *

Стручњаци Музеја укључени су у израду сценарија за потребе снимања дугометражног играног филма под називом „ДјецаКозаре” у режији Лордана Зафранића.

*
* *

У координацији са Кабинетом председника Републике Србије реализована је иницијатива у вези са именовањем дела леве обале реке Саве у Београду – Обалом јасеновачких жртава.

*
* *

Дат је значајан допринос формирању Меморијалног центра „Старо Сајмиште” у Београду.

*
* *

Број лица запослених на неодређено време двоструко је увећан.

*
* *

Током 2021. године потписани су протоколи о сарадњи са:

1. Народним музејом у Београду,
2. Државним архивом Србије,
3. Народном библиотеком Србије,
4. Републичким заводом за заштиту споменика културе,
5. РУ „Филмске новости”,
6. Музејом примењене уметности,
7. Музејом Војводине,
8. Народним музејом у Врању,
9. Архивом Војводине,
10. Историјским архивом „31. јануар”,
11. Јавном библиотеком „Бора Станковић” у Врању,
12. Народном библиотеком „радојеДомановић” у Сурдулици,
13. Библиотеком „Никола СикимићМаксим” у Кучеву,
14. Домом културе у Грачаници,
15. Домом културе „Радомир Поповић” у Косовској Каменици,

16. Културно-просветним центром „Божидар Митровић Шандор” Гњилане-Шилово,
17. Сурдуличкимкултуним центром,
18. Центром за културне делатности, туризам и библиотекарство Општине Владичин Хан

19. Архивом Републике Српске,
20. Музејом Републике Српске,
21. Народном и универзитетском библиотеком Републике Српске,

22. Филозофским факултетом Универзитета у Београду,
23. Правним факултетом Универзитета у Београду,
24. Центром за јеврејску уметности и културу Филозофског факултета Универзитета у Београду,

25. Институтом за новију историју Србије,
26. Институтом за савремену историју,

27. ЈП „Завод за уџбенике”,

28. Министарством просвете, науке и технолошког развоја,
29. Општином Трстеник,
30. Општином Алексинац,
31. Општином Врњачка Бања,

32. Епархијом пакрачко-славонском СПЦ,

Усаглашени су и припремљени за потписивање протоколи о сарадњи са:

1. Министарством спољних послова,
2. Министарством омладине и спорта,
3. Факултетом политичких наука Универзитета у Београду,
4. Републичким центром Владе Републике Српске за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица,
5. Државним архивом Македоније,

*
* * *

Реализоване су следеће изложбе:

1. „Јасеновац : логор смрти – земља живих” (а. Галерија „Прогрес”, Спомен-парк „Крагујевачки октобар” - Крагујевац, Завичани музеј – Параћин)
2. „Пребиловци : Сећање које траје 1941-2021” (Народни музеј у Београду)
3. „Сећања из пепела : Народна библиотека Србије 1941-2021” (Народна библиотека Србије).

*
* *
*

Објављене су следеће монографске публикације:

1. **Вељко Ђурић Мишина**, *Четврт века Музеја жртава геноцида*, ISBN 978-86-86831-66-8, COBISS.SR-ID 34834185,
2. **Вељко Ђурић Мишина**, *Акција римокатоличке цркве : саслушања српских избеглица*, ISBN 978-86-86831-69-9, COBISS.SR-ID 29799945,
3. **Зборник апстраката, Међународна конференција са међународним учешћем Страдање Срба, Јевреја, Рома и осталих на територији бивше Југославије** (8; 2021; Београд), ISBN 978-86-81088-50-0, COBISS.SR-ID 30025225,
4. **Zbornik radova, NaučnokonferencijasamedunarodnimučešćemStradanjeSrba, Jevreja, RomaiostalihnateritorijibivšeJugoslavije** (8; 2021; Beograd), ISBN 78-86-81088-71-5, COBISS.SR-ID 33546249,
5. **Раде Ристановић**, *Логор на Сајмишту : сведочења двојице заточеника*, ISBN 978-86-86831-78-1, COBISS.SR-ID 38231049,
6. **Марина Љубичић Богуновић**, *Усташки покољ над Србима у селима Велико и Мало Паланчиште и Горњи Јеловац код Приједора 1942. године*, ISBN 978-99976-941-5-7, COBISS.SR-ID 131929857,
7. **Борис Радаковић**, *Усташка упоришта под Козаром током Другог свјетског рата*, ISBN 978-99976-941-4-0, COBISS.SR-ID 1878401,
8. **Ненад Лукић и Тлачинац Милан**, *Срби заробљеници у немачким логорима 1915-1919. године : попис умрлих*, ISBN 978-86-86831-68-2, COBISS.SR-ID 36973065,
9. **Новомученици : полиперспектива V : зборник радова : polyperspective V : collected Papers**, ISBN 978-86-86831-70-5, COBISS.SR-ID 35158793,
10. **Силвија Крејаковић**, *Идентитети жртава стрељаних у Краљеву октобра 1941. године*, ISBN 978-86-86831-71-2, COBISS.SR-ID 45201417,
11. **Станиша Бркић**, *Име и број Крагујевачка трагедија 1941*, ISBN 978-86-86831-72-9, COBISS.SR-ID 46443273,
12. **Душан Никодијевић**, *Јасеновац између броја и жртве*, ISBN 978-86-86831-74-3, COBISS.SR-ID 50544137,
13. **Драган Цветковић**, *Од Топовских шупа до Сајмишта: квантитативна анализа холокауста у окупираној Србији*, ISBN 978-86-8683-175-0, COBISS.SR-ID 55098121,
14. **Дејан Ристић**, *Сећања из пепела, Народна библиотека Србије 1941-2021*, ISBN 978-86-86831-73-6 COBISS.SR-ID 49399049;

Објављен је редовни број „Годишњака за истраживање геноцида”.

*
* *

Библиотечки фонд обogaћен је за 809 јединица што представља троструко веће увећање у односу на претходну годину.

*
* *

Остварене су донације Телекома Србија (у износу од 3.000.000,00 динара) и Републичког секретаријата за вјере Владе Републике Српске (у износу од 2.000 ЕУР) чиме је било омогућено објављивање четири монографске публикације, каталога изложбе, као и реализација документарно-играног филма „Србија већа од страха : Предавање о тишини професора Павловића” и изложбе „Сећања из пепела : Народна библиотека Србије 1941-2021”.

*
* *

Основана је Фондација Музеја жртава геноцида. У Управни одбор именовани су др ум Никола Радосављевић (председник), мср Бојан Арбутина (члан) и мср Огњен Гогић (члан).

За управитеља је именован мср Станко Дебељаковић.

*
* *

Музеј жртава геноцида по први пут се укључио у програме манифестације под називом „Дана европског наслеђа”.

*
* *

Током 2021. године, Народна скупштина Републике Србије усвојила је два и изменила један закон који су у вези са делатношћу коју обавља Музеј жртава геноцида. Предметни закони су следећи:

1. Закон о изменама и допунама Закона о оснивању Музеја жртава геноцида („Сл. Гласник РС“ бр. 49/2021);
2. Закон о музејској делатности („Сл. Гласник РС“ бр. 35/2021 и 96/2021);
3. Закон о културном наслеђу („Сл. Гласник РС“ бр. 129/2021), чија је примена одложена за годину дана од дана ступања на снагу овог закона, односно за 5. јануар 2023. године.

Општа акта Музеја жртава геноцида усвојена на седницама Управног одбора током 2021. године су следећа:

1. Статут Музеја жртава геноцида;

2. Правилник о раду Музеја жртава геноцида;
3. Правилник о организацији и систематизацији послова у Музеју жртава геноцида;
4. Правилник о коришћењу службених мобилних телефона и телефонских картица;
5. Правилник о службеним путовањима запослених у музеју жртава геноцида;

**Група за чување, приступ фондовима, стручну обраду грађе
и дигитализацију**

**Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар и архивист,
руководилац Групе**

**Гордана Шеатовић, виши књижничар
Страхиња Ђорђевић, рестауратор-конзерватор, стручни сарадник**

Током 2021. године Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар, Гордана Шеатовић, виши књижничар, и Страхиња Ђорђевић, стручни сарадник-конзерватор, били су ангажовани у редовној делатности Музеја, едуковали на више стручних семинара и обука и учествовали на научним конференцијама и скуповима, на трибинама, у изради документарних филмова и изложбених поставки, као и у раду стручних удружења. Као представници Музеја, присуствовали су комеморативним обележавањима уморенима у Другом светском рату у Републици Српској и Републици Хрватској.

Књижни фонд специјалне музејске библиотеке употпуњен је новим насловима: поклоном (408), куповином (24), разменом (354), као и сопственим издањима, самостално или у суиздаваштву (32) и на крају 2021. године, фонд је бројао 7660 библиотечке јединице.

Инвентарисано је и распоређено на полице 809 библиотечких јединица. Књиге, које су отписане приликом ревизије, као и вишкови, прослеђене су Народној библиотеци Србије. Предат је извештај матичној библиотеци (Библиотека града Београда) о библиотечком пословању за претходну 2020. годину. Настављена је сарадња са дистрибутерским кућама „BookBridge“, „Serbicabooks“ и „Корисна књига“.

У циљу боље видљивости и доступности библиотечког фонда, уместо библиотечког програма за обраду „НИБИС“ прешло се на библиотечки програм COBISS, а виши књижничар, Гордана Шеатовић је, током децембра 2021. године, стручно оспособљена за рад у овом програму.

Виши кустос-историчар, Јасмина Тутуновић-Трифун, стручно се едуковала у области архивистике, похађала више домаћих и међународних семинара са темама савремене архивистике и архивистичке праксе, стручну обуку у Државном архиву Србије и у децембру 2021. године положила стручни испит по програму за стечено високо образовање и стекла стручно звање *архивист*. 19. јула 2021. је била у стручној посети Музеју на Мраковици, НП „Козара“, Република Српска.

Настављена је архивистичка обрада Збирке архивске грађе и Збирке документарних фотографија. Инвентарисана је 31 архивска јединица и извршена припрема за инвентарисање документарних фотографија из ратова 90-их година у Републици Хрватској.

Архивска грађа и Збирка документарних фотографија коришћене су за израду изложбене поставке „Сећање које траје: Пребиловци 1941-2021“ у Народној музеју у Београду од 5. до 8. августа 2021. године и сталне музејске поставке у настајању о усташкој болници у селу Јасеновац.

Такође, и за израду међународног филмског пројекта „Златни рез 42 ДјецаКозаре“ (NETFILM d.o.o. ВањаЛука) и кратког документарног филма о Диани Будисављевић „The woman who saved 10.000 children during WWII“ аутора Мартине Золдош, у продукцији BBC Reel.

За потребе писања елабората „Мартиријум српског народа у Другом светском рату : Култ и икона“ рестауратор-конзерватор Страхиња Ђорђевић је истраживао расположиву архивску грађу у Архиву СПЦ, библиотеци Академије СПЦ за уметност и конзервацију,

Државном архиву Србије, библиотеци Музеја жртава геноцида и библиотеци Православног богословског факултета у Београду.

Стручно усавршавање: музеологија/архивистика/ библиотекарство

- вебинар „Бројне новине и знатно поштравање казних одредби према новом закону о архивској грађи и архивској делатности” у организацији „Компаније Paragraf”, 22. јануар 2021. (присуствовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар);
- „Усклађивање организације и система рада у јавним библиотекама”, предавач: Милица Кирћански, Градска библиотека у Новом Саду, у организацији Библиотечког друштва Србије, 22. јануар 2021. (присуствовала Гордана Шеатовић, виши књижничар);
- вебинар „Законска обавеза подношења преписа архивске књиге у складу са новим Законом о архивској грађи и архивској делатности” у организацији „Компанија Paragraf”, 6. април 2021. (присуствовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар);
- вебинар „Практични коментар Закона о архивској грађи и архивској делатности” у организацији „Образовног информатора”, 15. април 2021. (присуствовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар);
- вебинар „Microhistories of the Holocaust and its European Character. The role of local archives in indentifying and safeguarding the Holocaust record” у организацији Архива Војводине, Нови Сад и NGO Terraforming, Нови Сад, 27. априла 2021. (присуствовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар),
- „Електронске књиге-електронска позајмица”, предавач: Богдан Трифун, Градска библиотека „Владислав Петковић Дис”- Чачак, 9. новембар 2021. (присуствовала Гордана Шеатовић, виши књижничар);
- онлине COBISS курс „Употреба програмске опреме COBISS3/Преузимање записа и фонд”, Народна библиотека Србије, 22-24. новембар 2021. (посредством ЗООМ платформе 2. децембра 2021. је, уз помоћ стручњака из Народне библиотеке Србије попуњен Записник о стању Библиотеке Музеја жртава геноцида, а 7. децембра је завршен записник послат у Народну библиотеку Србије – Гордана Шеатовић, виши књижничар);
- стручни испит у делатности заштите архивске грађе по програму за стечено високо образовање – звање *архивист*, Државни архив Србије, 9. децембар (кандидат Јасмина Тутуновић-Трифун);

Научни и стручни скупови и конференције

- Осма научна конференција са међународним учешћем „Страдање Срба, Јевреја, Рома и осталих на територији бивше Југославије” (The Eight Scientific Conference with International Participation *Suffering of Serbs, Jews,*

Roma and others in the former Yugoslavia), у организацији Факултета за стратешки и оперативни менаџмент, Факултета за пословне студије и право и Музеја жртава геноцида, Београд, 27. јануар (учествовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар и представила рад „Сарадња Музеја жртава геноцида и школа – један пример: Девета београдска гимназија „Михаило Петровић-Алас“ на Новом Београду – 2017, 2018, 2019. године (коаутор др Ненад Антонијевић);

- међународни симпозион „Новомученици: полиперспектива“, у организацији Српске православне епархије пакрачко-славонске и Музеја жртава геноцида, Загреб, Српска православна општа гимназија „Кантакузина Катарина Бранковић“, 14. септембар 2021. (присуствовао Страхиња Ђорђевић, рестауратор-конзерватор);
- међународни симпозијум „Микроисторије Холокауста и архивска педагогија“ у организацији Архива Војводине и НГО Тераформинг, 22-23. септембар, Архив Војводине, Нови Сад (учествовала Јасмина Тутуновић-Трифун);
- међународна онлајн конференција „Дигитална хуманистика и словенско културно наслеђе“ (Комисија за електронске библиотеке и дигиталну хуманистику МКС, Комисија за словенски свет и културе на Путу свиле МКС, Комисија за наставу словенских језика и књижевности МКС), 28-29. јун (учествовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар и представила рад „Непричавци и Непричалице: ризница заборављених речи на интернет претраживачима и платформама“);
- конференција библиотекара „После 2020: нове прилике и перспективе“ у организацији Библиотечког друштва Србије, Крагујевац, 14-16. децембар (присуствовала Гордана Шеатовић, виши књижничар);

Изложбе

- „Јасеновац : логор смрти – земља живих“, аудио-изложба, Галерија „Прогрес“, Београд, 21. април - 5. мај; аутори: Дарко Николић и Богдан Шпањевић; стручни консултант: Јасмина Тутуновић-Трифун (учествовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар);
- „Јасеновац : логор смрти – земља живих“, аудио-изложба, Галерија „Прогрес“, Београд, 1. септембар – 30 септембар; аутори: Дарко Николић и Богдан Шпањевић; стручни консултант: Јасмина Тутуновић-Трифун; Спомен парк „Крагујевачки октобар“, Крагујевац, 1. септембар (учествовале Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар и Гордана Шеатовић, виши књижничар).

Трибине, предавања, промоције

- отварање библиотеке Задужбине „Кнез Мирослав Хумски“, Требиње, Република Српска, 13-14. август (учествовала Гордана Шеатовић, виши књижничар);
- онлајн трибина „Култура сећања“ у оквиру аудио-изложбе „Јасеновац : логор смрти – земља живих“, 30. септембра (учествовала Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос-историчар и одржала предавање: „Искусства Музеја жртава геноцида у савременој музеологији и меморијализација Другог светског рата“);

- промоција књига Станише Бркић: „Име и број“ и Силвије Крејаковић: „Идентитети жртава стрељаних у Краљеву октобра 1941“ у издању Музеја жртава геноцида, Народни музеј у Београду, 12. октобар (присуствовала Гордана Шеатовић, виши књижничар);
- промоција часописа „Библиотекар” и Зборника радова „Мобилно библиотекарство” у оквиру конференције библиотекара „После 2020: Нове прилике и перспективе” у организацији Библиотечког друштва Србије, Крагујевац, 14-16. децембар(присуствовала Гордана Шеатовић, виши књижничар);

Документарно-играни филмови

- документарно-играни филма „Србија већа од страха : Предавање о тишини професора Павловића”, Комбак дворана у Београду, 19. октобар (присуствовале Гордана Шеатовић, виши књижничар и Јасмина Тутуновић-Трифунув, виши кустос-историчар);

Учешће у раду струковних удружења

- Скупштина Музејског друштва Србије, Музеј Југославије у Београду, 15. новембар (присуствовала Гордана Шеатовић).

Комеморације

- први државни помен деци умореној у Другом светском рату у НДХ у Горњем Јеловцу, засеок Мацуре, 19. јул (присуствовала Јасмина Тутуновић-Трифунув);
- обележавање страдања пребиловачких и доњехерцеговачких мученика, Пребиловци, Република Српска, 4-6. август(приуствовала Гордана Шеатовић, виши књижничар);
- централни помен Светим новомученицима јасеновачким, ЈУСП „Јасеновац”, 13. септембар (присуствовао Страхиња Ђорђевић, рестауратор-конзерватор);

БИБЛИОГРАФИЈА

Јасмина Тутуновић-Трифунув, виши кустос

- „Сарадња Музеја жртава геноцида и школа-један пример: Девета београдска гимназија „Михаило Петровић-Алас” на Новом Београду- 2017, 2018, 2019. године (коаутор др Ненад Антонијевић)”, у:Zbornikradova 2021, Osmanaučnakonferencijasamedjunarodnimučešćem “StradanjeSrba, Jevreja, RomaiostalihnateritorijibivšeJugoslavije”

(TheEightScientificConferencewithInternationalParticipation “SufferingofSerbs, Jews, RomaandothersintheformerYugoslavia”), 289-305.

- „Сарадња Музеја жртава геноцида и школа-један пример: Девета београдска гимназија „Михаило Петровић-Алас” на Новом Београду- 2017, 2018, 2019. године” (коаутор др Ненад Антонијевић), у: Зборник апстраката 2021, Осма научна конференција са међународним учешћем „Страдање Срба, Јевреја, Рома и осталих на територији бивше Југославије“ (BookofAbstracts 2021 TheEightScientificConferencewithInternationalParticipation “SufferingofSerbs, Jews, RomaandothersintheformerYugoslavia”) стр. 67-70.

Изложбене поставке

Стручни консултант:

- „Јасеновац : логор смрти – земља живих”, аудио-изложба, Галерија „Прогрес”, Београд, 21. април- 5. мај; аутори: Богдан Шпањевић и Дарко Николић.
- „Сећање које траје : Пребиловци 1941-2021”, Народни Музеј у Београду, 5-8. август; аутор: Јасмина Тутуновић-Трифунув, виши кустос-историчар.

Стручна предавања

- „Искусства Музеја жртава геноцида у савременој музеологији и меморијализација Другог светског рата”, онлајн трибина „Култура сећања” у оквиру аудио-изложбе „Јасеновац : логор смрти – земља живих”, 30. септембра.

Филм и телевизија

Документарни филм „Два лица рата”

Продукција: TVORF (Аустрија)

Аутор: Зоран Добрић, 2021.

Начин учешћа: гостујући стручњак и координатор

Година: 2021.

Страхиња Ђорђевић

- „Мартиријум српског народа у Другом светском рату : култ и икона” (у припреми)

Група научно-истраживачки рад

**др Драган Цветковић, музејски саветник, историчар,
руководилац Групе**

**др Ненад Антонијевић, музејски саветник, историчар,
мр Стефан Радојковић, историчар
мр Огњен Гогих, политиколог, стручни сарадник**

Научне и стручне конференције

др Драган Цветковић, музејски саветник

- Конференција: „The Holocaust as a starting point – first dialogue between Serbian, Croatian and Bosnian educators”, ZOOM 24-28. мај, излагање на тему „Попис 'Жртве рата 1941-1945' године као основа за сагледавање страдања цивила у НДХ и логору у Јасеновцу”.
- Конференција: „Јеврејски логор Земун и Прихватни логор Земун : прошлост – садашњост будућност”, Земун 18-19. септембар, излагање на тему „САЈМИШТЕ – ЈЕВРЕЈСКИ ЛОГОР ЗЕМУН : НУМЕРИЧКО ОДРЕЂЕЊЕ И КВАНТИТАТИВНА АНАЛИЗА”.
- Конференција: „Микроисторије Холокауста и архивска педагогија”, Нови Сад 23. септембар, активни учесник дискусије.
- Конференција: „Србија 1941. године”, Крагујевац, 15. октобар, излагање на тему „Губици цивилног становништва окупиране Србије 1941. године – нумеричко одређење и квантитативна анализа”.

- Конференција: „Jasenovac : PastandPresent”, ZOOM 15-17. децембар, излагање на тему „*Socio-demographicStatisticsAboutVictimGroups in Jasenovac*”.
- Конференција: „ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ 1941. ГОДИНЕ : 80 ГОДИНА ОД ПОЧЕТКА АНТИФАШИСТИЧКЕ БОРБЕ У СРБИЈИ И ЈУГОСЛАВИЈИ”, Београд, 19-21. децембар, излагање на тему „ГубициприпадникапартизанскогпокретасатериторијеокупиранеСрбијепретрпљених у устанку 1941. године”.

др Ненад Антонијевић, музејски саветник

- Члан научног одбора, Осма научна конференција са међународним учешћем, „Страдање Срба, Јевреја, Рома и осталих на територији бивше Југославије”, Београд, 27. јануар.
- Члан организационог одбора, Научни скуп „Србија 1941” у Музеју „21. октобар“ Спомен-парка „Крагујевачки октобар” - Крагујевац, 15. октобар.

Стефан Радојковић

- Регионалнаконференција о ТВ серијама „Дигитална прошлост и садашњост”, Београд, 28. мај.
- ОрганизацијекоординацијаМеђународногнаучногсимпозиона „Новомученици: Полиперспектива VII”организованогзаједносаОдборомзаЈасеновац САС Српскеправославнецркве, 12. до 15. септембар.
- Конференција „МикросторијаХолокауста и архивскапедагогија”, Нови Сад, 23. септембар.

Дејан Ристић

- Конференција: „TheHolocaust as a startingpoint – firstdialoguebetweenSerbian, CroatianandBosnianeducators”, ZOOM 24-28 мај, излагање на тему „Зашто је важно неговати културу сећања у настави?”.
- Међународна научна конференција: „Културно наслеђе – градитељсконаслеђе и урбанизам” (Завод за заштиту споменика културе града Београда, Београд, Србија, 8. октобар 2021.).

Јасмина Тутуновић-Трифунув, виши кустос

- Осма научна конференцији са међународним учешћем „Страдање Срба, Јевреја, Рома и осталих на територији бивше Југославије” (TheEightScientificConferencewithInternationalParticipationSufferingofSerbs, Jews, RomaandothersintheformerYugoslavia), у организацији Факултета за стратешки и оперативни менаџмент, Факултета за пословне студије и право и Музеја жртва

геноцида, Београд, 27. јануар;излагање на тему „Сарадња Музеја жртава геноцида и школа – један пример: Девета београдска гимназија „Михаило Петровић – Алас” на Новом Београду- 2017, 2018, 2019. године.

- Међународни симпозијум „Микрохисторије Холокауста и архивска педагогија” у организацији Архива Војводине и НГО Тераформинг, 22-23. септембар 2021., Архив Војводине, Нови Сад.
- Међународна онлајн конференција „Дигитална хуманистика и словенско културно наслеђе” (Комисија за електронске библиотеке и дигиталну хуманистику МКС, Комисија за словенски свет и културе на Путу свиле МКС, Комисија за наставу словенских језика и књижевности МКС), 28-29. јун 2021. Излагање на тему „Непричавци и Непричалице: Ризница заборављених речи на интернет претраживачима и платформама”).

Горгана Шеатовић, виши књижничар

- Конференција библиотекара „После 2020: Нове прилике и перспективе”, у организацији Библиотечког друштва Србије, Крагујевац, 14-16. децембар.

Страхиња Ђорђевић, стручни сарадник

- Међународни симпозион „Новомученици: Полиперспектива VII”, у организацији Српске православне епархије пакрачко-славонске и Музеја жртава геноцида, Загреб, Српска православна општа гимназија „Кантакузина Катарина Бранковић”, 14. септембар.

Објављени научни радови

др Драган Цветковић, музејски саветник

- „SAJMIŠTE – JEVREJSKI LOGOR ZEMUN, NUMERIČKO ODREĐENJE I KVANTITATIVNA ANALIZA”, у: *Konferencija Jevrejski logor Zemun i Prihvatni logor Zemun prošlost-sadašnjost-budućnost*, Beograd 2021, 141 – 157.

др Ненад Антонијевић, музејски саветник

- „Сарадња Музеја жртава геноцида и школа – један пример: Девета београдска гимназија 'Михаило Петровић Алас' на Новом Београду – 2017, 2018, 2019. године”, Факултет за пословне студије и право и Факултет за стратешки и оперативни менаџмент, Универзитета „Унион – Никола Тесла”, Музеј жртава геноцида, Београд 2021, 289. – 305.

- „Историјскесвеске као допринос култури сећања на страдање Срба у Великом рату”, Годишњак за истраживање геноцида, Београд – Крагујевац, св. 1, Музеј жртава геноцида, Београд 2021, 177-193.
- „Савремено сећање на српске жртве хрватског геноцида у НДХ 1941 – 1945. и чување идентитета крајишких Срба”, Топола, часопис ЈУ Спомен – подручја „Доња Градина”, година VII, број 7, Демировац, Бања Лука, 2021, 141–162.

Стефан Радојковић

- „Извори о страдању Срба за време УН мисије на Косову и Метохији : недељни лист 'Ново Јединство’”, у: *Годишњак за истраживање геноцида*, св. 13, бр. 1 (2021), стр. 121–145.
- „Насиље као генеративна сила Макса Бергхолца : приказ књиге”, у: Ђулибрк, Јован и Радојковић, Стефан (ур.), Зборник радова „Новомученици: ПолиперспективаV”, Музеј жртава геноцида, Одбор за Јасеновац САС СПЦ, Београд 2021.
- „Увезани геноциди и њихово разумевање : Разговор с проф. др Александером Корбом”, у: Будимир, Милојко (ур.), Грађански рат у Хрватској (1991-1995), Удружење Срба из Хрватске, Београд, 2021.

Дејан Ристић

- „Политички мотивисани (мега)инфраструктурни пројекти : Покушај изградње саобраћајнице кроз заштићену зону манастира Високи Дечани”, у: Градитељсконаслеђе и урбанизам, Београд 2021, 454-463. (коауторство са Страхинјом Ђорђевићем).
- „О судбини Дворске библиотеке у првим месецима Другог светског рата”, у: Нови легат : Часопис за библиотекарство, науку и културу, год. II, бр. 2, Лесковац 2021, 69-77.

Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос

- „Сарадња Музеја жртава геноцида и школа – један пример: Девета београдска гимназија „Михаило Петровић-Алас” на Новом Београду – 2017, 2018, 2019. године (коаутор др Ненад Антонијевић)”, у *Zbornikradova 2021, Osmanaučnakonferencijasamedjunarodnimučesćem “StradanjeSrba, Jevreja, RomaiostalihnateritorijibivšeJugoslavije” (TheEightScientificConferencewithInternationalParticipation “SufferingofSerbs, Jews, RomaandothersintheformerYugoslavia”)*, 289-305.
- „Специјална библиотека Музеја жртава геноцида. Место образовања о страдању деце у ратовима”, у: Верзал :Часопис за културну баштину и науку о књизи, година 1 (2021), бр. 1, Народна и универзитетска библиотека Републике Српске – Бања Лука и Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, стр. 69-79.

Уреднићивачки послови/или приређивање

Стефан Радојковић

- Зборник радова „Новомученици: ПолиперспективаV” проистеклог из рада међународног научног симпозиона „Новомученици: Полиперспектива” одржаног 2019. године у организацији Музеја жртава геноцида и Одбора за Јасеновац САС Српске православне цркве.

Семинари, трибине, округли столови, предавања

Дејан Ристић

- Семинар практичне наставе за студенте Факултета за дипломатију и безбедност, предавање на тему „Култура сећања : изазови и перспективе”, Музеј жртава геноцида, 3. новембар.

др Драган Цветковић, музејски саветник

- Семинар практичне наставе за студенте Факултета за дипломатију и безбедност, Старо сајмиште, 15. новембар.

др Ненад Антонијевић, музејски саветник

- Семинар практичне наставе за студенте Факултета за дипломатију и безбедност, предавање на тему „Ратни злочини на Косову и Метохији током Другог светског рат”, Државни архив Србије, 1. децембар.

Стефан Радојковић, Бојан Арбутуна

- Семинар практичне наставе за студенте Факултета за дипломатију и безбедност, предавање на тему „Култура сећања и улога Музеја жртава геноцида у креирању политике памћења”, Народна библиотека Србије, 29. децембар.

Стефан Радојковић

- Координација трибине „Када прошлост говори : Јасеновац, осамдесет година касније” организоване заједно са Удружењем преживелих заточеника логора Јасеновац из Београда, одржаној у Народној библиотеци Србије, 25. август.
- Модерирање трибине „Антисемитизам и фашизам : историја, концепти и савремени изазови”, одржане у Музеју примењене уметности, 9. новембар.
- Модерирање трибине „Пасоши Парагваја”, уочи премијерног приказивања истоименог филма у Србији, у Дому омладине Београда, организоване од стране Амбасаде Пољске у Србији, 14. децембар.

Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос

- Стручно предавање „Искуства Музеја жртава геноцида у савременој музеологији и меморијализација Другог светског рата”, онлајн трибина „Култура сећања” у оквиру аудио-изложбе „Јасеновац : логор смрти – земља живих”, 30. септембар.

Сарадња са другим организационим јединицама МЖГ или обављање тих делатности пре њиховог формалног формирања

др Драган Цветковић и др Ненад Антонијевић, музејски саветници

- циклус предавања и радионица под заједничким називом: „Страдања и сећања”; 1. новембар, Лебане, Основна школа „Вук Караџић”, Народна библиотека „Бранко Радичевић”; 2. новембар, Врање, Гимназија „Бора Станковић”, Библиотека „Бора Станковић”; 3. новембар Владичин Хан, Центар за културу, туризам и библиотекарство; 4. новембар; Сурдулица, Гимназија „Светозар Марковић”, сала Скупштина општине.

Стефан Радојковић

- трибина „Мартовски погром на Косову и Метохији – разговори, сведочења, сећања” одржана у Дому културе „Грачаница”, 19. марта 2021. године, са Бојаном Арбутином;
- трибина „Музеј жртава геноцида и афирмација културе сећања у Србији” и одржавање школског часа ученицима средње стручне школе у Кучеву у периоду од 14-15. октобар, са Бојаном Арбутином;
- трибина „Музеј жртава геноцида и афирмација културе сећања у Србији” и одржавање школског часа ученицима основне школе у Суботици, 27. октобра, са Бојаном Арбутином;
- трибине „Култура сећања и активности Музеја жртава геноцида на њеној афирмацији” (Шилово и Ранилуг) и одржавање школских часова ученицима основних и средњих школа широм Косовског Поморавља у периоду од 23-25. новембра, са Огњеном Гоговићем;

Огњен Гогић, стручни сарадник

- предавања су одржана у Основној школи „Вељко Дугошевић” у општини Косовска Каменица, у Основној школи „Петар II Петровић Његош” у општини Гњилане, у Гимназији у Шилову у општини Гњилане и у Економско-трговинској школи у Ранилугу у општини Косовска Каменица;
- трибине су одржане у Културно-просветном центру „Божидар Митровић Шандор” у Шилову у општини Гњилане и Дому културе „Радомир Поповић” у Ранилугу у општина Косовска Каменица, у периоду 23–26. новембра, са Стефаном Радојковићем;
- трибине за грађанство у сали Центру за културу „Драган Кеџман”, као и предавања за ученике у Економско-трговинске и машинске школе, Кучево 9–10. децембра, (са Биљаном Марцојевић);
- предавања у основним школама „Стари град” и „Нада Матић”, Ужице 12–13. децембра, са Биљаном Марцојевић;

Изложбе

др Драган Цветковић, музејски саветник

- израда идејног пројекта изложбе „Куда воде комшије”.

Стефан Радојковић

- приређивање и координација изложбе сестре Марије (Антић) из манастира Рођења Светог Јована Крститеља у Јасеновцу под називом „Светиномученици јасеновачки у светлости Васкрсења” одржане у Народној библиотеци „Вук Караџић” (Крагујевац) од 28. јуна до 28. јула;

Јасмина Тутуновић-Трифун, виши кустос

- стручни консултант аудио изложбе „Јасеновац : логор смрти - земља живих”, Галерија „Прогрес”, Београд, 21. април– 5. мај; аутори: Богдан Шпањевић и Дарко Николић.
- „Сећање које траје : Пребиловци 1941-2021”, Народни Музеј у Београду, 5-8. август.
- Израда идејног пројекта изложбе „Повратак. Прича која траје”.

Филм и телевизија

Јасмина Тутуновић-Трифунув, виши кустос

Документарни филм „Два лица рата”

Продукција: TVORF (Аустрија)

Аутор: Зоран Добрић, 2021.

Начин учешћа: гостујући стручњак и координатор Музеја са Удружењем логораша и потомака „Јасеновац“ Београд

Година: 2021.

Остало

Огњен Гогих, стручни сарданик

- координирао израду три програма стручног усавршавања наставника за потребе конкурисања код Министарства просвете, науке и технолошког развоја.
- реализовао припрему научног часописа Музеја под насловом „Годишњак за истраживање геноцида” за научну категоризацију.

Стефан Радојковић

- истраживања за потребе израде докторске дисертације, те њено писање.

Огњен Гогих, политиколог, стручни сарадник

- израда концепта научно-истраживачког пројекта из кога би проистекла докторска дисертације.

Страхиња Ђорђевић, стручни сарадник

- истраживања за потребе писања елабората „Мартиријум српског народа у Другом светском рату- култ и икона” у Архиву СПЦ, библиотеци Академије СПЦ за уметност и конзервацију, Државном архиву Србије, библиотеци Музеја жртава геноцида и библиотеци Православног богословског факултета у Београду.

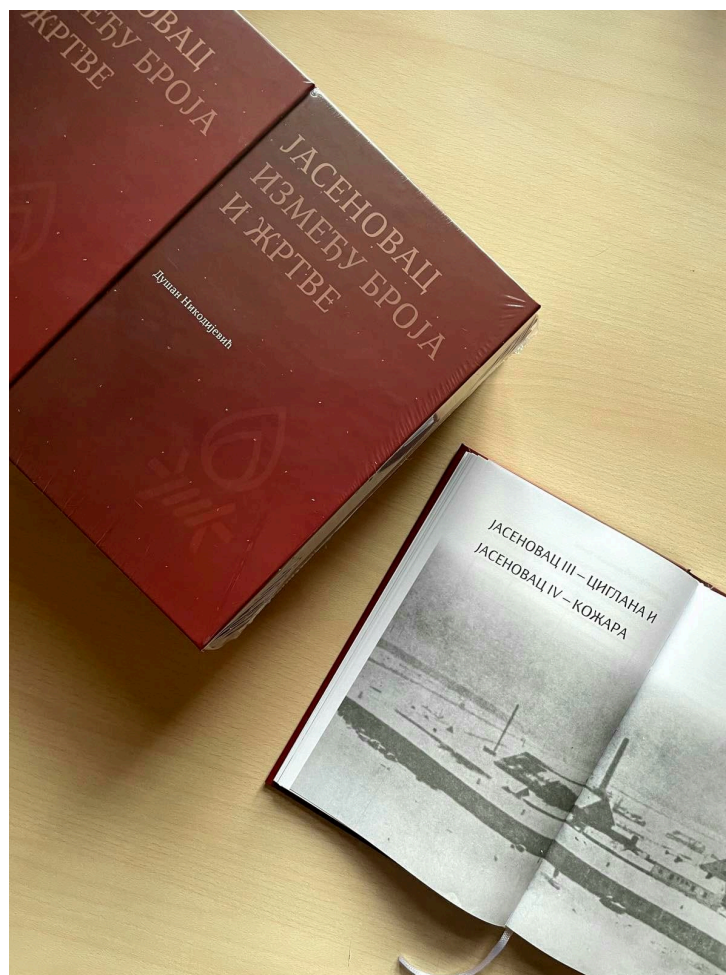
**ГРУПА ЗА ПРОГРАМЕ ИЗ КУЛТУРЕ, ПРОСВЕТЕ, УМЕТНОСТИ
И ИЗДАВАШТВА**

**др ум Никола Радосављевић, графичар
руководилац Групе**

**Александра Мишић, историчарка, дипломирана библиотекарка и архивиста
мр Бојан Арбутина, историчар
мр Биљана Марцојевић, историчарка, стручна сарадница**

Током 2021. године Група реализовала у јесве активности условима отежаним последицама проузрокованим вирусом пандемије изазване отежавало рад прилагођавање Ковид-19 што је је околностима различитим је било неопходно.

Радна структура Музеја ојачана је пријемом у радни однос на неодређено време историчара мр Бојана Арбутине, историчарке и графичара др ум Николе Радосављевића који су уз мр историчарку

године Група реализовала у условима последицама вирусом отежавало рад прилагођавање околностима

структура пријемом у неодређено историчара историчарке

Биљану Марцојевић, у статусу стручне сараднице, уједно и обједињени у Групу за програме из области културе, просвете, уметности и издаваштва.

Уз одговорни и предан рад тим је у протеклој години реализовао неколико нових, али и редизајнираних значајних публикација Музеја, више од седамдесет образовних програма, дебата, трибина, предавања, више изложби и пројекциједокументарних и документарно-играних филмова чиме је Музеј остварио знатно богатију и интензивнију (не)посредну интеракцију са јавношћу.

Захваљујући оствареним донаторским средствима Група је била у могућности да своје деловање рада прошири на све планиране области музеолошког рада па су едукације и сензибилизација грађана постале део свакодневне радне структуре.

Посебан акценат стављен је на сарадњу са установама у области просвете.

Осим јавних интернет оглашивача и директне комуникације са публиком, стручњаци Музеја су на терену радили са грађанством кроз јавне часове историје, кустоске шетње на локалитетима од јавног значаја, али и кроз активна умрежавања са националним институцијама културе широм државе и региона.

Протекла година послужила је да се дефинишу начелни циљеви и методологије које ће бити коришћени у извођењу кустоског рада, као и за формирање едиција унутар издавачке делатности, успостављање Збирке уметности, интензивирање активности у сфери националне, регионалне и међународне сарадње, а све то са циљем стварања основа за реализацију активности у наредном петогодишње периоду.

Александра Мишић

координатор музејске издавачке делатности

Послови координације издавачке делатности

1. након обављених консултација са стручњацима Музеја, а у сарадњи са др ум Николом Радосављевићем, формиране су три едиције – *Sine ira et studio, In translatione* и *Ad archivum* који подразумевају дефинисање визуелног идентитета едиција, одређивање фонтова и layout-a;
2. контакт са ауторима и наследницима ауторских права, договор око детаља уговора;
3. читање рукописа, исправљање грешака, дефинисање поглавља и потпоглавља;
4. контакт са лектором и преводиоцем закључка;
5. истраживање, упознавање, прегледање и избор фотографија која су се тичала страдања цивила у Краљеву и Крагујевцу октобра 1941. године, система концентрационих и логора смрти НДХ у Јасеновцу, логора Старо Сајмиште и Топовске шупе, као и фотографија исељеника у Израел у периоду од 1948. до 1952. године. Фотодокументација је прегледана у фондовима Народног музеја – Краљево, Спомен-парка „Крагујевачки октобар”, Музеја жртава геноцида, Историјског архива Београд, Војног архива, Архива Војводине, Музеја Војводине и Јеврејског историјског музеја;
6. преписка са наведеним институцијама ради добијања сагласности за објављивање у публикацијама Музеја жртава геноцида;
7. преглед прелома књига и исправљање грешака;

8. достављање рукописа ради добијања СРП записа из Народне библиотеке Србије;
9. редовно месечно достављање књига књижевном ланцу „Делфи”, писање доставница, фактурисање одјава, рађење поврата. Фактурисање и испорука књига осталим дистрибутерима и библиотекама;

Изложбе, промоције, трибине, предавања

- 1. септембар - Присуствовање отварању изложбе Јасеновац земља живих у Спомен-парку „Крагујевачки октобар” у Крагујевцу;
- 7. септембар - Присуствовање отварању изложбе поводом 80. годишњице уништења српског националног библиотечног фонда под називом ”Сећања из пепела: Народна библиотека Србије 1941-2021. године”;
- 12. октобар – представљање књига Силвије Крејаковић и Станише Бркића у Народном музеју у Београду;
- 19. октобар –прес-пројекција документарно-играног филма „Србија већа од страха : Предавање о тишини професора Павловића, Комбанк дворана у Београду;
- 28. октобар – „Холокауст и рат” предавање Његовог преосвештенства епископа пакрачко-славонског Г. Јована (Ђулибрка), Универзитету уметности у Крагујевцу;
- 9. новембар - трибина „Антисемитизам и фашизам : историја, концепти и савремени изазови”, Музеј примењене уметности Београд;

Конференције и семинари – праћење

1. 14. септембар – Загреб, Међународни симпозион „Новомученици: Полиперспектива VII”, Српска православна општа гимназија „Кантакузина Катарина Бранковић”;
2. 15 – 17. децембар - „Jasenovac pastandPresent”, онлајн конференција;

Стручно усавршавање

Стручни испит и стицање звања *архивиста*

- 11 – 21. октобар – писање рада и похађање предавања у Државном архиву Србије;
- 22. новембар – 9. децембар – полагање испита за стицање звања *архивиста*;

Бојан Арбутина

координатор међумузејске сарадње

1. састанак са представницима Дома културе – Уб и Градске библиотеке „Божидар Кнежевић” ради постизања договора о будућој сарадњи

- Музеја жртва геноцида Музеја жртва геноцида и поменутих установа (19. фебруар);
2. гостовање у емисији „Српски свијет” Националне телевизије ИН4С са Стефаном Радојковићем (23. фебруара);
 3. службено путовање на Косово и Метохију у оквиру истраживачког пројекта „Страдање и опстанак Срба на Косову и Метохији од 1999. до 2008. године”. У циљу истраживачког пројекта посећена су следећа места: Грачаница, Гораждевац, Пећ и Косовска Митровица (18 – 21. март);
 4. гостовање у емисији „Актуелно” РТВ Трстеник поводом осамдесетогодишњице почетка Другог светског рата и оснивања Независне Државе Хрватске. (10. април);
 5. гостовање у емисији „Разговорник” ТВ Храм поводом обележавања Дана сећања на жртве Холокауста, геноцида и других жртва фашизма у Другом светском рату у коме је било речи о изложбама „Јасеновац : логор мртвих – земља живих” и „Свети новомученици јасеновачки у светлости Васкрсења”, као и о активностима Музеја жртва геноцида (22. април);
 6. гостовање у Васкршњој емисији ТВ Храм у којој је било речи о страдању ливањских Срба током и након Другог светског рата. (3. мај);
 7. гостовање у емисији „Чашица разговара” ТВ Коперникус у којој је било речи о активности, задацима и плановима Музеја жртва геноцида. (10. мај);
 8. гостовање у емисији „Корени данас” РТВ Корени у којој је било речи о изложби „Свети новомученици јасеновачки у светлости Васкрсења” и о активностима Музеја жртва геноцида. (28. мај);
 9. спроведена истраживања у сврху писања докторске дисертације у Народној библиотеци Србије. (јун);
 10. писање научног рада за нови број „Годишњака за истраживање геноцида”. (јун);
 11. службено путовање на Косово и Метохије у циљу истраживања за пројекат „Страдање и опстанак Срба на Косову и Метохији од 1999. до 2008. године”. Посета Ораховцу, Великој Хочи, Зочишту, Грачаници. Разговори са бројним мештанима и истакнутим појединцима Срба са Косова и Метохије (11-14. јун);
 12. учествовање у реализацији играно-документарног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” кроз прикупљање релевантну литературу, фотографије, филмски материјал и документацију (јул-август);
 13. службено путовање у Пребиловце у циљу присуства обележавања Светих новомученика пребиловачких, са Горданом Шеатовићем (5 – 7. август);
 14. службено путовање у Сремску Митровицу ради потреба архивског истраживања у Историјском архиву Срема за потребе писања докторске дисертације „Култура сећања на жртве Другог светског рата у Срему 1945 – 1989” (10 – 12. август);

15. боравак у Крагујевцу ради реализације пројекта играно-документарног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” (18. август);
16. интервју за дневне новине „Блиц” (23. август);
17. службено путовање Спомен-музеј „21. октобар” у крагујевачким Шумарицама у циљу припреме и учествовања у свечаном отварању изложбе „Јасеновац : логор смрти – земља живих” (1. септембар);
18. организатор изложбе „Сећања из пепела: Народна библиотека Србије 1941 – 2021”, аутора Дејана Ристића; аутор поставке: др ум Никола Радосављевић; организатори изложбе: Мирјана Симоски, Бојан Арбутина и Душан Злоколица (7. септембар);
19. службено путовање у Републику Хрватску са циљем присуствовања прослави празника Светих новомученика јасеновачких у манастиру Јасеновац, вечерњој служби у српској православној цркви Свете Тројице у Пакрацу, Седмом међународном симпозиону „Новомученици: Полиперспектива“ у просторијама Српске православне опште гимназије „Кантакузина Катарина Бранковић” у Загребу, састанцима у Амбасади Републике Србије у Републици Хрватској, са стручњацима Архива Срба у Загребу, директором Спомен-подручја „Јасеновац” др Ивом Пејаковићем. (12 – 16. септембар);
20. гостовање у емисији „Одмотавање” на каналу ТВ Вести (17. септембар);
21. присуствовање састанку са истакнутим српским филмским редитељем Горан Радовановић који је изразио спремност да пружи неопходну подршку са циљем формирања аудио и видео збирке Музеја жртва геноцида коју би чинила најзначајнија документаристичка и уметничка филмска остварења која сведоче о страдању припадника српског народа током читавог претходног, али и почетком овог столећа;
22. учешће на онлајн трибини на тему културе сећања у оквиру аудио изложбе „Јасеновац : логор мртвих – земља живих”. Саговорници и теме трибине: Маријана Станковић, директорка Спомен-парка „Крагујевачки октобар“ са темом „Улога институције у очувању културе сећања”, профдр Невена Даковић, професорка теорије филма на Факултету драмских уметности у Београду са темом „Дигитални пејсажисећања”, Јасмина Тутуновић Трифунов, виши кустос-историчар у Музеју жртва геноцида са темом „Искуства Музеја жртва геноцида у савременој музеологији и меморијализација Другог светског рата” и Бојан Арбутина, историчар Музеја жртва геноцида, са темом „Култура сећања на злочине у Јасеновцу и Крагујевцу” (30. септембар);
23. учешће у састанку представника матичних музеја у Народном музеју у Београду (6. октобар);
24. ауторски текст за дневне новине „Блиц” о злочину у Крагујевцу у октобру 1941. године (10. октобар);
25. стручно вођење у оквиру „Дана европског наслеђа” под називом „Калдрмом бола” током које су посетиоци били упознати са страдањем Београђана током Другог светског рата (11. октобар);

26. присуство промоцији измењених и допуњених издања „Име и број” Станише Бркића и „Идентитети жртава стрељаних у Краљеву октобра 1941” Силвије Крејаковић у атријуму Народног музеја у Београду (12. октобар);
27. службено путовање у Кучево где су одржане трибине и предавање под називом „Музеј жртава геноцида и афирмација културе сећања у Србији” на којој су говорили Бојан Арбутина и Стефан Радојковић, кустоси Музеја жртава геноцида. (14 – 15. октобар);
28. учешће у репромоцији књиге „Име и број: крагујевачка трагедија октобра 1941” аутора Станише Бркића у Спомен-парку „Крагујевачки октобар”(18. октобар);
29. прес-пројекција документарно-играног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” у Комбанк дворани (19. октобар);
30. присуство трибини и промоцији књиге „Идентитет жртава стрељаних у Краљеву октобра 1941” аутора Силвија Крејаковић у Народном музеју у Краљеву (20. октобар);
31. присуство традиционалној комеморативној манифестацији у Шумарицама под називом „Велики школски час” (21. октобар);
32. предавање ученицима Прве београдске гимназије у вези са тужним 80. годишњицама масовних нацистичких немачких злочина почињених над цивилима у Драгинцу, Краљеву и Крагујевцу у октобру 1941. године. Том приликом приказан и документарно-играни филм „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” (25. октобар);
33. учествовање у реализацији документарног ТВ серијала под насловом „Црква у пламену” у продукцији Телевизије Храм, аутор Сава Самарцић, у коме се осветљава страдалничка судбина Српске православне цркве, њених архијереја, свештенства, монаштва и верног народа током година Другог светског рата (септембар);
34. службено путовање у Суботицу на коме је реализована трибина под називом „Музеј жртава геноцида и афирмација културе сећања” у Српском културном центру „Свети Сава” и пројекција документарно-играног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” у суботичком биоскопу „Лифка” (27-28. октобар);
35. службено путовање у Лебане, Врање, Владичин Хан и Сурдулицу којима су реализовани програми Музеја жртава геноцида у виду трибина, предавања и пројекција документарно-играног филма. Програми су реализовани у Гимназији „Светозар Марковић” у Сурдулици, Свечаној сали Општине Сурдулица, Гимназији „Бора Станковић” у Врању, Библиотеци „Бора Станковић” у Врању, Центру за културу, туризам, библиотекарство у Владичином Хану, у Основној школи „Вук Караџић” у Лебану, и у Народној библиотеци „Бранко Радичевић” у Лебану (1-5. новембар);
36. присуство састанку са министарком просвете, науке, културе и спорта у Влади Републике Црне Горе проф. др Весном Братић у просторијама Музеја жртава геноцида (6. новембар);

37. присуство трибини „Антисемитизам и фашизам: историја, концепти и савремени изазови” у организацији Музеја жртава геноцида одржаној у Музеју примењених уметности (9. новембар);
38. учествовање на трибини под називом „Јасеновац – историја сећања” у организацији Музеја жртава геноцида у Завичајном музеју у Параћину (10. новембар);
39. пројекција документарно-играног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” и трибина „Страдање и сећање” у Народној библиотеци „Илија М. Петровић” у Пожаревцу (17. новембар);
40. присуство састанку у Музеју жртава геноцида са рабином Исакком Асијелом на коме је анализирана досадашња сарадња Музеја жртава геноцида са јеврејском заједницом у Србији у вези са јавном меморијализацијом Холокауста (18. новембар);
41. присуство састанку са Миланом Савићем, државним секретаром у Министарству омладине и спорта, и Богданом Кнежевићем, представником Кабинета министра омладине и спорта (18. новембар);
42. у Свечаној сали Скупштине општине Трстеник приказивање документарно-играног филма под називом „Србија већа од страха : Предавање о тишини професора Павловића” у продукцији Музеја жртава геноцида након које је уследила трибина „Страдања и сећања” (25. новембар);
43. службено путовање у Северну Македонију током кога су одржане историјске трибине под именом „Страдања и сећања” и пројекције играно-документарног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” у Охриду, Битољу, Тетову, Куманову и Скопљу. Боравак у Северној Македонији обогаћен је и сусретима са представницима најзначајнијих установа културе и то са директором Државног архива Македоније др Емилом Крстеским, директорком Националне и универзитетске библиотеке „Свети Климент Охридски” Јелисаветом Костадиновом, директором Музеја Македоније Јованом Шурбаноским и директором Меморијалног центра Холокауста македонских Јевреја Гораном Садикаројем. Пројекцију играно-документарног филма у Кинотеци Северне Македоније. Посебно драгоцен био је састанак са амбасадорком Републике Србије у Републици Северној Македонији Невеном Јовановић, секретаром за културу града Скопља Тањом Балаћ, саветником председника Владе Македоније за културу и некадашњим министром културе Робертом Алађозовским и директором Управе за језике мањинских заједница у Влади Републике Северне Македоније Милутином Станчићем (5-11, децембар);
44. предавање на тему „Геноцид над Србима: Шта знамо, а шта смо научили?” у Народној библиотеци „Илија М. Петровић” у Пожаревцу (15. децембар);
45. посета Удружењу породица несталих и погинулих лица „Суза”(28. децембар);

46. предавање студентима Факултета за дипломатију и безбедност (29. децембар);
47. учествовање у подкасту „Разговори“ код Тиосава Пурића и Станка Дебељаковића (30. децембар);

др ум Никола Радосављевић,

руководилац Групе,

програми из културе и уметности

1. организовање и делегирање следећих догађаја у оквиру редовне музејске делатности;
2. организација и продукција изложбе „Сећања из пепела: Народна библиотека Србије 1941 – 2021“ аутора Дејана Ристића у својству ауторепоставке (7. септембар);
3. организација представљања измењених и допуњених издања књига „Име и број“ Станише Бркића и „Идентитети жртава стрељаних у Краљеву октобра 1941“ Силвије Крејаковић у атријуму Народног музеја у Београду (12. октобра);
4. организација службеног путовања у Кучево где су одржане трибине и предавање под називом „Музеј жртава геноцида и афирмација културе сећања у Србији“ на којој су говорили Бојан Арбутина и Стефан Радојковић (14 – 15. октобар);
5. организација представљања књиге „Име и број: Крагујевачка трагедија октобра 1941“ аутора Станише Бркића у Спомен-парку „Крагујевачки октобар“ (18. октобар);
6. организација прес-пројекције документарно-играног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића“ у Комбанк дворани (19. октобар);
7. организација представљања књиге „Идентитет жртава стрељаних у Краљеву октобра 1941“ аутора Силвије Крејаковић у Народном музеју у Краљеву (20. октобар);
8. организација службеног путовања у Суботицу на коме је реализована трибина под називом „Музеј жртава геноцида и афирмација културе сећања“ у Српском културном центру „Свети Сава“ и пројекција документарно-играног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића“ у суботичком биоскопу „Лифка“ (27-28. октобар);
9. организација службеног путовања у Лебане, Врање, Владичин Хан и Сурдулицу којима су реализовани програми Музеја жртава геноцида у виду трибина, предавања и пројекција документарно-играног филма. Програми су реализовани у Гимназији „Светозар Марковић“ у Сурдулици, Свечаној сали Општине Сурдулица, Гимназији „Бора Станковић“ у Врању, Библиотеци „Бора Станковић“ у Врању, Центру за културу, туризам, библиотекарство у

- Владичином Хану, у Основној школи „Вук Караџић” у Лебану, и у Народној библиотеци „Бранко Радичевић” у Лебану (1-5. новембар);
10. организација трибине „Антисемитизам и фашизам: историја, концепти и савремени изазови” у Музеју примењених уметности (9. новембар);
 11. организација трибине под називом „Јасеновац – историја сећања” у Завичајном музеју у Параћину(10. новембар);
 12. организација и наступ на пројекцији документарно-играног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” у Народној библиотеци „Илија М. Петровић” у Пожаревцу (17. новембар);
 13. организација приказивања у Свечаној сали Скупштине општине Трстеник документарно-играног филма под називом „Србија већа од страха : Предавање о тишини професора Павловића” у продукцији Музеја жртава геноцида након које је уследила трибина „Страдања и сећања” (25. новембар);
 14. организација службеног путовања у Северну Македонију током кога су одржане историјске трибине под насловом „Страдања и сећања” и пројекције играно-документарног филма „Србија већа од страха: Предавање о тишини професора Павловића” у Охриду, Битољу, Тетову, Куманову и Скопљу (5-11. децембар);
 15. предавање на тему „Геноцид над Србима: Шта знамо, а шта смо научили?” у Народној библиотеци „Илија М. Петровић” у Пожаревцу (15. децембар);
 16. организација циклуса предавања студентима Факултета за дипломатију и безбедност;

Рад у издавачкој делатности

1. са Александром Мишић обављени су послови прикупљања, селектовања и обраде материјала за припрему објављивања монографских публикација у издању Музеја;
2. израда идејног решења и реализација тотал дизајна музејских едиција и графичког визуелног материјала;
3. прикупљање грађе за музејску Збирку уметности;

Откупи

1. др ум Никола Радосављевић, „Хероји”, графика; 200 x 70 цм, 2021;
2. Страхинија Ђорђевић, Свети новомученик Вукашин Јасеновачки, икона, 50 x 40 цм, 2021;
3. Миодраг Живковић „Споменик стрелјаним ђацима и професорима у Крагујевцу”, бронза, први одливак;
4. Миодраг Живковић „Тјентиште”, бронза, први одливак;

5. Милена Максимовић Ковачевић „Љубав као и смрт мења све“, диптих, акватинта, 240 x 80 цм;

Остало

1. дизајн музејских плаката за све догађаје;
2. координација и комуникација на међуинституционалном нивоу са другим националним институцијама културе у земљи;

мср Биљана Марцојевић

историчарка, стручна сарадница

1. учешће у реализацији свакодневних музејских активности;
2. стручно вођење пешачке туре под називом „Калдрма бола“ (12. октобар);
3. гостовање на ТВКоперникус (18. октобар);
4. Министарство просвете, науке и технолошког развоја – потписивање протокола о сарадњи, прес-пројекција документарно-играног филма „Србија већа од страха : Предавање о тишини професора Павловића“, отварање изложбе и представљање књиге Станише Бркића (19. октобар);
5. представљање књиге Силвије Крејаковић у Народном музеју у Краљеву (20. октобар);
6. присуствовање Великом школском часу у Крагујевцу (21. октобар);
7. Предавање о злочинима извршеним над цивилима током јесени 1941. године, Прва београдска гимназија (25. октобар);
8. пријемни и упис (докторске студије);
9. одржан је састанак у просторијама Музеја жртава геноцида; Након састанка са господином Плазинићем изашли смо до локалитета у оквиру Доњег града Београдске тврђаве за који сведок минулих дешавања тврди да може бити масовна гробница жртава које су током пролећа 1943. године извађене из реке (2. новембар);
10. састанак са академиком проф. др Љубодрагом Димићем; Консултације око теме докторског рада (3. новембар);
11. одлазак код господина Плазинића ради узимања писане изјаве и снимања интервјуа (4. новембар);
12. одлазак до Одељења за периодику Библиотеке града Београда ради договора око изложбе (8. новембар);
13. састанак са представницима Министарства омладине и спорта у вези са потписивањем протокола о сарадњи;

- Састанак у циљу успостављања међуинституционалне сарадње са градом Зрењанином (16. новембар);
14. активности на припреми документације за рестаурацију више експоната из збирки Музеја (новембар);
 15. проф. др Алексеј Тимофејев је посетио Музеј. Након састанка договорене су основне смернице како бих почела са прикупљањем извора и литературе за докторски рад (18. новембар);
 16. истраживање у Одељењу периодике Библиотеке града Београда за међународну изложбу XXIII Triennale Milano (1-6. децембар);
 17. реализација предавања у Библиотеци „Никола СикимићМаксим” и средњој школи у Кучеву (9-10. децембар);
 18. предавање у школи „Стари град” - Ужице (13. децембар);
 19. писање програма стручног усавршавања за наставнике (20-25. децембар);
 20. службени пут у Јасеновац и Пакрац са циљем упознавања са активностима Музеја (21-27. децембар);
 21. састанак са госпођом Блаженком Тривунцић, координатором допунске наставе на српском језику у Словенији, Италији и Француској. Оквирно договорен низ предавања која ће током 2022. године бити одржана у Француској, Италији и Словенији (28. децембар);
 22. обаљено истраживање у Архиву Југославије (28-29. децембар);